

ES nauda – pleca izjūta ikdienā un krīzē

Publicēts: 22.12.2021.

[ES fondi](#)

[Jaunami](#)

Eiropas Savienības (ES) fondu atbalsts ir veids, kā Latvijas piederību ES izjūtam vistiešāk. Šis ir spēcīgs plecs, kas sniedz atbalstu gan ilgtermiņā, gan pēkšņā krīzē. ES finansējums ir rīks, kas ļauj īstenot iedzīvotāju labklājībai un valsts attīstībai nozīmīgus projektus, ko par budžeta līdzekļiem nevarētu atļauties. Kopš Latvijas iestāšanās ES, būtiski samazinājusies atšķirība ar ES vidējo iekšzemes kopproduktu (IKP). ES fondu piensums IKP izaugsmei ir vidēji 1-1,5% gadā. Šajā ziņā Latvija ir viena no sekmīgākajām ES valstīm. Noslēdzoties šim ES fondu plānošanas periodam, varam ar pārliecību iezīmēt arī nākotnes perspektīvas.

Ar ES fondu atbalstu ir sakārtoti nacionāla un reģionāla mēroga ceļi, veicinātas ilgtspējīgas un inovatīvas uzņēmējdarbības iniciatīvas, modernizētas medicīnas iestādes un ieguldījumi daudzās citās jomās. Ir sekmēts tas, lai Latvijā būtu patīkami dzīvot un strādāt.

No plānošanas perioda sākuma līdz 2021. gada novembra vidum ar ES fondu atbalstu Latvijas reģionos īstenoti vairāk nekā 2000 projekti par četriem miljardiem eiro, kas ir aptuveni 86% no Latvijai kopā pieejamā 4,7 miljardu eiro finansējuma 2014. - 2020. gada plānošanas periodā. Ar ES naudu Latvija ir attīstījusi straujāk. Valsts ir augusi digitālā ziņā, modernizējusi skolas, bibliotēkas un medicīnas iestādes, ieguldījusi daudz uzņēmumu un talantu konkurētspējā un izaugsme.

Ar ES naudu arī nodrošināts atbalsts inovatīviem jaunuzņēmumiem, uzlabota infrastruktūra un digitālā joma, atjaunotas dažādas publiskās telpas un veikti citi modernizācijas procesi. Latvija ir kļuvusi daudz sakārtotāka un vēl mājīgāka.

Tas, ka ir raiti strādāts šajā plānošanas periodā, nenozīmē, ka ir laiks vaļoties. Jau pašlaik tiek gādāts, lai Eiropas fondus valsts veiksmīgi investētu arī turpmāk, strādājot pie konkrēta plāna. Nav šaubu, ka nākotnē būs daudz izaicinājumu gan veselības aprūpes, gan tehnoloģiju attīstības un klimata pārmaiņu jomā. Nākamajā periodā svarīgi piedāvāt dažādas mūžizglītības iespējas, lai sekmētu iedzīvotāju konkurētspēju modernā darba tirgū.

ES līdzekļus arī turpmāk jāinvestē ar viedu pieeju, atveseļojoties no pandēmijas, saudzējot vidi, veicinot inovācijas. Tāpat mērķis ir nodrošināt, lai izaugsme sasniegtu visas Latvijas teritorijas un iedzīvotājus.

2021. – 2027. gada plānošanas periodam ES līmenī Kohēzijas politikai ir noteikti pieci prioritārie mērķi:

- 1) vieda Eiropa - inovatīvas un viedas ekonomiskās pārmaiņas - pētniecības un prasmju attīstīšana, atbalsts uzņēmējdarbībai un digitalizācijai;
- 2) zaļa Eiropa - klimatneitralitāte, pielāgošanās klimata pārmaiņām un vides aizsardzība;
- 3) savienota Eiropa - droša, ilgtspējīga un pieejama transporta un digitālo savienojumu attīstība;
- 4) sociāla Eiropa - vienādas iespējas un piekļuve izglītībai, veselības aprūpei un darba tirgum, taisnīgi darba nosacījumi, sociālā aizsardzība un iekļaušana;
- 5) iedzīvotājiem tuva Eiropa - ilgtspējīga un līdzsvarota reģionu attīstība.

Šī gada 16. novembrī Ministru kabinets atbalstīja ES Kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam turpmāko virzību Eiropas Komisijā (EK). ES fondu investīcijas vairāk nekā 4,7 miljardu eiro ir īpaši nozīmīgas Latvijas konkurētspējas palielināšanai un ekonomikas izaugsmei, atbalstot uzņēmējdarbības veicināšanu, klimata un vides ilgtspēju, veselības aprūpi, izglītību, inovācijas,

transportu un citas valsts attīstībai būtiskas jomas.

Ātra un raita programmas apstiprināšana ir būtiska, lai maksimāli izvairītos no investīciju pārrāvumiem starp abiem plānošanas periodiem, un iespējami drīz Latvija varētu uzsākt ES fondu investīciju īstenošanu.

Jaunajā programmā ir ievērota arī sasaiste ar Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021. - 2027. gadam. Nacionālā attīstības plāna vadmotīvs ir "Paradumu maiņa – ceļš uz attīstību", kas nozīmē, ka ceļā uz labklājību valstī vēl būs jānovērš daudzi attīstības šķēršļi, ko veido arī mūsu attieksme, paradumi, domāšana, kas jāizmaina – gan attiecībā uz vidi, darbu, izglītību, gan sadarbību ar līdzcilvēkiem.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/es-nauda-pleca-izjuta-ikdiena-un-krize>